X kadencja

SEJM RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

KANCELARIA SEJMU
Biuro Komisji Sejmowych

PEŁNY ZAPIS PRZEBIEGU POSIEDZENIA

- **Komisji Finansów Publicznych (nr 46)**
- **Komisji Kultury i Środków Przekazu (nr 15)**

z dnia 9 maja 2024 r.

Pełny zapis przebiegu posiedzenia

Komisji Finansów Publicznych (nr 46)

Komisji Kultury i Środków Przekazu (nr 15)

9 maja 2024 r.

Komisje: Finansów Publicznych oraz Kultury i Środków Przekazu, obradujące pod przewodnictwem posła **Janusza Cichonia (KO)**, przewodniczącego Komisji Finansów Publicznych, przeprowadziły:

– pierwsze czytanie poselskiego projektu ustawy o zmianie ustawy o dodatkowym wynagrodzeniu rocznym dla pracowników jednostek sfery budżetowej (druk nr 327).

W posiedzeniu udział wzięli: **Bożena Żelazowska** sekretarz stanu w Ministerstwie Kultury i Dziedzictwa Narodowego wraz ze współpracownikami, **Elżbieta Aleksandrowicz** przewodnicząca NSZZ Pracowników Wymiaru Sprawiedliwości RP, **Alina Czyżewska** przedstawicielka Stowarzyszenia Niepodległa Opolska Kultura oraz **Radosław Koba** współpracownik Koalicyjnego Klubu Parlamentarnego Lewicy.

W posiedzeniu udział wzięli pracownicy Kancelarii Sejmu: **Ksenia Angierman-Kozielska**, **Julia Popławska**, **Natalia Kielak**, **Maciej Krawczyk** – z sekretariatów Komisji w Biurze Komisji Sejmowych oraz **Jakub Bennewicz**, **Sławomir Osuch** – legislatorzy z Biura Legislacyjnego.

Przewodniczący poseł Janusz Cichoń (KO):

Otwieram wspólne posiedzenie Komisji. Bardzo proszę dziennikarzy o umożliwienie nam rozpoczęcia pracy. Dziękuję bardzo. Otwieram wspólne posiedzenie Komisji Finansów Publicznych oraz Komisji Kultury i Środków Przekazu.

Stwierdzam kworum.

Informuję, że porządek dzisiejszego posiedzenia przewiduje pierwsze czytanie poselskiego projektu ustawy o zmianie ustawy o dodatkowym wynagrodzeniu rocznym dla pracowników jednostek sfery budżetowej (druk nr 327). Pani poseł Marcelina Zawisza będzie uzasadniała ten projekt.

Witam na dzisiejszym posiedzeniu panią minister, panią Bożenę Żelazowską, sekretarza stanu w Ministerstwie Kultury i Dziedzictwa Narodowego, a także towarzyszące jej osoby. Mam nadzieję, że są także przedstawiciele ministra finansów, ale póki co ich nie widzę. Mam nadzieję, że dotrą. Czy są jakieś uwagi do porządku obrad? Nie widzę, uznaję, że został on przyjęty. Przystępujemy zatem do jego realizacji.

Informuję państwa, że marszałek Sejmu po zasięgnięciu opinii Prezydium Sejmu skierował w dniu 24 kwietnia b.r. poselski projekt ustawy o zmianie ustawy o dodatkowym wynagrodzeniu rocznym dla pracowników jednostek sfery budżetowej do Komisji Finansów Publicznych oraz Komisji Kultury i Środków Przekazu.

Bardzo proszę o wyciszenie rozmów. Przystępujemy do pierwszego czytania projektu ustawy z druku nr 327. Bardzo proszę przedstawiciela wnioskodawców o uzasadnienie projektu.

Poseł Marcelina Zawisza (Lewica) – spoza składu Komisji:

Dziękuję, panie przewodniczący.

Szanowna Komisjo, szanowni państwo, dziś procedujemy projekt bardzo wyczekiwany przez pracownice i pracowników instytucji kultury, zgodny z linią rządzącej koalicji. Myślę, że na tej sali wszyscy zgadzamy się, że podwyżki dla nauczycieli, całej strefy budżetowej były słuszne; że ci pracownice i pracownicy ze względu na ważną rolę spo-

łeczną zasługują na godne warunki pracy i płacy. Mam też nadzieję, że zgodzimy się w tej sprawie, w sprawie „trzynastek" dla pracowników i pracownic kultury. Mówimy tutaj o pracownikach takich obszarów jak muzea, teatry, filharmonie, galerie i wiele innych miejsc, dzięki którym nasze społeczeństwo może uczestniczyć w kulturze: obejrzeć wystawę, pójść do teatru, wysłuchać koncertu. Rozwój kultury w Polsce to nie są tylko pięknie odremontowane, odmalowane mury instytucji, to przede wszystkim praca działających w tych instytucjach ludzi. I warto podkreślić, że żeby mieć sztukę, trzeba inwestować w ludzi ją tworzących.

„Trzynastka" dla pracowników i pracownic instytucji kultury to też naprawa niezrozumiałej nierówności między instytucjami sfery budżetowej. Bo dziś dodatkowe wynagrodzenie otrzymują urzędnicy, pracownicy sądów czy służby mundurowe i pracownicy kultury jako pracownicy w bardzo istotnych społecznie obszarach w pełni na nie zasługują.

I tutaj bardzo krótki rys historyczny. Do roku 2000 w części instytucji kultury niemających statusu instytucji artystycznych wypłacano dodatkowe wynagrodzenie roczne, ponieważ instytucje takie jak: muzea, ośrodki badań i dokumentacji zbytków, biura wystaw artystycznych, filmoteka narodowa, centra sztuki, biblioteki, domy kultury, ośrodki kultury, świetlice, kluby, ogniska artystyczne prowadziły gospodarkę finansową na zasadach ustalonych dla zakładów budżetowych i przepisami ustawy z dnia 21 stycznia 2000 r. o zmianie niektórych ustaw związanych z funkcjonowaniem administracji publicznej. Wprowadzono ujednolicenie zasad gospodarki finansowej dla wszystkich instytucji kultury, usuwając z ustawy o organizowaniu i prowadzeniu działalności kulturalnej zapis dotyczący prowadzenia gospodarki finansowej na zasadach ustalonych dla zakładów budżetowych. To pozbawiło podstawy prawnej wypłaty dodatkowego wynagrodzenia rocznego w instytucjach kultury.

Dlatego proponuję zmianę w ustawie o dodatkowym wynagrodzeniu rocznym dla pracowników jednostek sfery budżetowej, w art. 1 ust. 2 wprowadzenie punktu, który wprowadzi dla instytucji pracowników kultury możliwość wypłaty dodatkowego wynagrodzenia rocznego na zasadach obejmujących inne sektory ujęte w tej ustawie. I tutaj warto dodać, że przygotowaliśmy… my, ale również Biuro Legislacyjne, przygotowaliśmy poprawkę doprecyzowującą ten zapis. Poprawka Biura Legislacyjnego jest bardziej dokładna, więc będziemy ją popierać i bardzo proszę o poparcie tego projektu. Jest on ze wszech miar słuszny, naprawiający błąd z roku 2000, umożliwiający pracownikom kultury – zarówno jednostek samorządowych, jak i państwowych – na uzyskanie tego trzynastego wynagrodzenia rocznego dokładnie tak samo jak mają pracownicy innych obszarów sfery budżetowej. Dziękuję.

Przewodniczący poseł Janusz Cichoń (KO):

Dziękuję bardzo, pani poseł.

Przypominam, że pierwsze czytanie obejmuje debatę w sprawie zasad ogólnych projektu ustawy, następnie zadawanie pytań przez posłów i odpowiedzi przedstawiciela wnioskodawców. Otwieram debatę w sprawie zasad ogólnych projektu. Pan poseł Adrian Zandberg, bardzo proszę.

Poseł Adrian Zandberg (Lewica):

Drodzy państwo, krótko. To jest ze wszech miar sprawiedliwe rozwiązanie, które po prostu powinniśmy wprowadzić. Mam nadzieję, że co do tego tutaj na sali nie będzie wątpliwości. a mój apel jest tylko taki, żeby to rozwiązanie ustawowe przyjąć szybko, a nie odkładać na później, na później i na później, bo wiemy, że czasem tak się zdarza. I to nie jest najfortunniejsze w Wysokiej Izbie, kiedy ustawy miesiącami i latami czekają na to, żeby dojść do trzeciego czytania. Zajmijmy się tym szybko, to nie są duże koszty, to jest sprawiedliwe rozwiązanie. Dziękuję.

Przewodniczący poseł Janusz Cichoń (KO):

Dziękuję bardzo, panie pośle.

Pan poseł Ćwik, bardzo proszę.

Poseł Sławomir Ćwik (Polska2050-TD):

Państwo przewodniczący, Wysoka Komisjo, szanowni państwo, gdyby ta ustawa miała być przyjmowana, to moim zdaniem należy wziąć pod uwagę, że znaczną część instytucji

kultury prowadzą samorządy, które faktycznie nie mogą należycie wynagradzać pracowników kultury, ponieważ brakuje im na to środków. I jeżeli chcemy ustawowo przyjąć kwestię dodatkowych pieniędzy dla pracowników kultury, to samorządy też muszą być zabezpieczone w tym zakresie i otrzymać wsparcie na pokrycie tych kosztów. Dziękuję.

Przewodniczący poseł Janusz Cichoń (KO):

Dziękuję bardzo. Pan poseł Piotr Gliński, bardzo proszę.

Poseł Piotr Gliński (PiS):

Dziękuję bardzo. My oczywiście popieramy te rozwiązania. One są propracownicze i dobre dla kultury. Ale chciałem w związku z tym zwrócić uwagę na dwie kwestie, zjawiska powiązane z gospodarką finansową, z budżetowaniem i z nakładami na kulturę.

Jeżeli chodzi o kwestię samorządów i tego, że trzeba będzie dofinansować samorządy, to warto zwrócić uwagę na bardzo wysokie uposażenie szefów tych samorządów. To w Polsce jest od dawna tajemnica poliszynela, a w zasadzie nie tajemnica, ale sprawa, którą media w Polsce rzadko podejmują. Ktoś się chyba tego wstydzi. Może wtedy w tych samorządach byłoby więcej pieniędzy także dla kultury, gdyby prominenci, zwłaszcza w dużych miastach i urzędnicy tam pracujący mniej zarabiali.

A druga sprawa w związku z pieniędzmi na kulturę, z finansowaniem kultury. Jeszcze raz mówię – popieramy każdy wzrost zarobków pracowników w kulturze, natomiast bardzo nas niepokoi to, że w tym roku obecny rząd zmniejszył projekt budżetu dla resortu kultury, wzrost jest mniej więcej o 5% mniejszy niż planowaliśmy. Przygotowaliśmy projekt wzrostu budżetu kultury o 23%, jest on w tej chwili większy o 18%, co skutkowało wielkimi obcięciami głównie w inwestycjach. A więc nie będzie w Polsce zbudowane muzeum historii naturalnej, od trzech lat przygotowywane – polecam państwu, bo to są najbardziej popularne muzea na świecie, szalenie edukacyjne. Obecny rząd zniszczył ten projekt, nie jest on realizowany. Od trzech lat był przygotowywany. Podobnie polska opera królewska, także wstrzymana jest słynna inwestycja w Krakowie w Hotelu „Cracovia", który miał być oddziałem Muzeum Narodowego w Krakowie, i wiele innych inwestycji.

Poseł Piotr Adamowicz (KO):

To jest nie na temat, panie przewodniczący.

Poseł Piotr Gliński (PiS):

Zwracam uwagę, że oprócz tego, że, jak rozumiem, wszyscy popieramy wzrost wynagrodzeń ludzi kultury, to warto także pamiętać, że inwestycje w kulturze powinny być realizowane dla dobra polskiego państwa i społeczeństwa. Dziękuję bardzo.

Przewodniczący poseł Janusz Cichoń (KO):

Bardzo proszę jednak o trzymanie się tematu dzisiejszego posiedzenia. Pani poseł Gosek-Popiołek, bardzo proszę.

Poseł Daria Gosek-Popiołek (Lewica):

Dziękuję bardzo, chcę tylko zauważyć, że owszem, musimy inwestować w infrastrukturę kultury, ale przede wszystkim musimy inwestować w ludzi kultury, bo to oni te inwestycje tworzą, to oni dbają o to, żeby kolejne pokolenia znały najważniejsze elementy naszego dziedzictwa. I ta ustawa, która zrównuje sytuację pracowników sfery budżetowej, jest po prostu sprawiedliwa. I mam nadzieję, że uda się w tym parlamencie zdobyć zgodę, konsensus na przyjęcie tej ustawy, tak żeby ona już obowiązywała w tym roku, po to, żebyśmy nie mieli sytuacji, w której dodatkowe wynagrodzenie dostaną wszyscy tylko nie pracownicy kultury. Dziękuję.

Przewodniczący poseł Janusz Cichoń (KO):

Dziękuję bardzo. Pan poseł Janusz Kowalski.

Poseł Janusz Kowalski (PiS):

Dziękuję, panie przewodniczący. Szanowni państwo, dziękuję pani poseł Marcelinie Zawiszy, która jest moją koleżanką z województwa opolskiego, za te słowa w stosunku do ludzi kultury. Absolutnie to popieramy.

Dla nas tym standardem, jeśli chodzi o samorząd i wsparcie ludzi kultury jest prezydentura świętej pamięci Lecha Kaczyńskiego, który w latach 2002–2005 wyznaczył dobry standard wsparcia dla kultury po fatalnych rządach Platformy Obywatelskiej, wcześniej Unii Wolności i postkomunistów. Kultura nigdy nie była tak w Warszawie dofinansowywana jak właśnie za rządów…

Przewodniczący poseł Janusz Cichoń (KO):

Panie pośle, *ad rem*.

Poseł Janusz Kowalski (PiS):

Natomiast dołączam się do głosu pana premiera Piotra Glińskiego i wskazuje szanownemu panu posłowi Sławomirowi Ćwikowi, że zachęcamy, aby te samorządy, w których większość ma koalicja 13 grudnia, nie podejmowały takich właśnie bezczelnych decyzji jak w Radomiu, który to Radom zdominowany jest przez Platformę Obywatelską. Prezydent zaczął od podwyżki dla samego siebie zamiast dla ludzi kultury. Platforma Obywatelska najpierw zajmuje się swoimi stołkami, a nie ludźmi kultury.

Przewodniczący poseł Janusz Cichoń (KO):

Panie pośle…

Poseł Janusz Kowalski (PiS):

No ale szanowni państwo, to jest Komisja Finansów Publicznych, mam prawo wyrazić swoje zdanie. Rozumiem, że nie podoba wam się to, że krytykujemy was za to, że ludziom kultury nie dajecie, a dajecie swoim, ale ostatnia rzecz.

Problem polega na tym, że dziś, za trzy godziny, kiedy będziemy rozmawiać o dochodach budżetu państwa i procedowana będzie ustawa o krajowym systemie e-fakturowania, ustawa, która doprowadzi do tego, że przez opóźnienie – i to jest wasza decyzja, bo sześć miesięcy zmarnowaliście – w latach 2024–2025 budżet państwa straci 2,7 mld zł… Te pieniądze powinny pójść na kulturę. Zabieracie możliwości dodatkowych dochodów dla budżetu państwa, rozszczelniacie system vatowski, już dziś czytamy w prasie, że zbliżają się gigantyczne kontrole dla mikroprzedsiębiorców, kary, ponieważ znowu mafie vatowskie…

Przewodniczący poseł Janusz Cichoń (KO):

Panie pośle, do rzeczy proszę, do rzeczy.

Poseł Janusz Kowalski (PiS):

Jak to do rzeczy?

Przewodniczący poseł Janusz Cichoń (KO):

Zabiorę panu głos.

Poseł Janusz Kowalski (PiS):

Co, pan mi zabierze głos? Pani mi zabierze głos? Mafie vatowskie się cieszą, że pan mi zabiera głos.

Przewodniczący poseł Janusz Cichoń (KO):

Do rzeczy.

Poseł Janusz Kowalski (PiS):

Niech pan najpierw, przepraszam bardzo, zagłosuje za tym… (*niesłyszalne*).

To jest właśnie wasza bezczelność. To jest właśnie wasza bezczelność.

Przewodniczący poseł Janusz Cichoń (KO):

Jeśli pan chce, to powiem panu parę słów na temat Krajowego Systemu e-Faktur.

Poseł Janusz Kowalski (PiS):

Może mi pan zabierać głos – za każdy zabrany głos będzie kontrola w Ministerstwie Finansów. Wasza bezczelność będzie pokazywana.

Przewodniczący poseł Janusz Cichoń (KO):

Powiem panu parę słów, ta ustawa…

Poseł Krystyna Skowrońska (KO):

Panie pośle Kowalski, pan jest na komisji kultury, pan się kulturalnie zachowuje…

Przewodniczący poseł Janusz Cichoń (KO):

Ta ustawa, ustawa o KSeF, jest o tym, panie pośle, jak nie daliście rady uszczelnić systemu podatkowego. Przez osiem lat przygotowaliście ustawę o KSeF, o Centralnym Rejestrze Faktur i skopaliście cały ten projekt tak, że po prostu nie działa. Nie jest wydolny – systemowe próby, które zostały przeprowadzone przez ministra finansów, wskazują na to, że to po prostu skopaliście. A konsekwencje są takie, że luka VAT wynosi w tej chwili 15,8% za ubiegły rok.

Poseł Janusz Kowalski (PiS):

Przepraszam, panie przewodniczący, proszę mi jednak pozwolić dokończyć wypowiedź, bo pan kłamie. Ma pan pewną świadomość, więc ma pan świadomość tego, że to, co zrobił pan minister Domański, czyli ta inżynieria finansowa… Jesteście świetni w kreatywnej księgowości, ale stwierdzenie…

Przewodniczący poseł Janusz Cichoń (KO):

W drugim czytaniu mamy debatę na temat KSeF, więc zapraszam pana na tę debatę.

Poseł Janusz Kowalski (PiS):

Panie pośle, panie przewodniczący, mówi pan nieprawdę, że wzrasta luka vatowska, więc porównajmy dane z listopada 2023 r., z grudnia 2023 r. z danymi za listopad 2022 r. i grudzień 2022 r.

Przewodniczący poseł Janusz Cichoń (KO):

Panie pośle, 2023 r. – 15,8%, taka jest luka.

Poseł Zbigniew Krzysztof Kuźmiuk (PiS):

Niech pan przewodniczący nie posługuje się tymi danymi, bo to jest manipulacja.

Poseł Krystyna Skowrońska (KO):

Pan poseł Sowa, pan poseł Kuźmiuk nie ma głosu.

Przewodniczący poseł Janusz Cichoń (KO):

Bardzo proszę o trzymanie się tematu dzisiejszego posiedzenia.

Poseł Janusz Kowalski (PiS):

Panie przewodniczący… Jeszcze nie skończyłem, panie przewodniczący, więc prostuję pana wypowiedź.

Przewodniczący poseł Janusz Cichoń (KO):

Dziękuję bardzo, panie pośle Kowalski. Teraz pan poseł Piotr Adamowicz, bardzo proszę.

Poseł Piotr Adamowicz (KO):

Dziękuję, panie przewodniczący. Szanowni państwo, ja mam następujące pytanie do wnioskodawców: czy państwo konsultowali projekt z korporacjami samorządowymi, na przykład ze Związkiem Miast Polskich czy Unią Metropolii Polskich? Dziękuję uprzejmie.

Przewodniczący poseł Janusz Cichoń (KO):

Dziękuję bardzo. Pan poseł Marek Sowa, bardzo proszę, panie przewodniczący.

Poseł Marek Sowa (KO):

Mam gorący apel do posła Kowalskiego, który wydrenował z PGNiG 2,5 mln zł za rok pracy, żeby na temat wysokich zarobków zamilkł do końca życia.

Poseł Janusz Kowalski (PiS):

Przepraszam bardzo, szanowni państwo. Po pierwsze chcę sprostować…

Poseł Marek Sowa (KO):

Dwa czterysta, no…

Przewodniczący poseł Janusz Cichoń (KO):

Pan poseł Adrian Zandberg, bardzo proszę.

Poseł Marek Sowa (KO):

2,4 mln zł synekury pisowskiej za rok czasu.

Poseł Janusz Kowalski (PiS):

Panie pośle, mam nadzieję, że dzisiaj – i to jest pozytywna wiadomość…

Poseł Krystyna Skowrońska (KO):

Pan nie ma głosu.

Przewodniczący poseł Janusz Cichoń (KO):

Pan poseł Adrian Zandberg, bardzo proszę.

Poseł Adrian Zandberg (Lewica):

Mam taką prośbę – czy moglibyśmy jednak skupić się nie na wynagrodzeniach posła Kowalskiego tylko na wynagrodzeniach pracowników i pracownic sektora kultury, bo po to dzisiaj się tu spotkaliśmy. Ja wiem, że wielu na tej sali lubi pewien rodzaj emocji i konfrontacji, jest to dla nich treścią życia. ale naprawdę po coś się tu spotkaliśmy. To jest ważna, istotna grupa, której sprawy trzeba załatwić. Naprawdę zajmijmy się tym, a nie rytualnym napieprzaniem. Dziękuję.

Przewodniczący poseł Janusz Cichoń (KO):

Dziękuję bardzo. Pan poseł Andrzej Kosztowniak, bardzo proszę.

Poseł Andrzej Kosztowniak (PiS):

Bardzo dziękuję, szanowni państwo. Rzeczywiście jest tak, że chyba co do tego, że pracownicy kultury powinni więcej zarabiać, zgadzamy się wszyscy. Ale to nie tylko kwestia zarobków w kulturze, ale również samych nakładów na kulturę.

Chciałem zapytać, na ile projekt ustawy, który dzisiaj procedujemy, koresponduje z tym, co powiedział pan minister, pan premier Gliński, a więc spadkiem nakładów na kulturę w tegorocznym budżecie o ponad pięć procent? To jakoś mi się rozjeżdża. Z jednej strony chcemy dawać więcej, a z drugiej strony daliśmy mniej – to w żaden sposób nie da się pogodzić. To jest jedno pytanie.

I czy w ogóle jest dzisiaj przewidziana jakaś formuła realnego wzrostu wydatków na kulturę w momencie, kiedy sytuacja budżetowa jest, jaka jest? Wchodzimy w okres dyskusji na temat zmian finansowania jednostek samorządu terytorialnego, bo – z tego, co wiem – trwa praca nad zmianą finansowania. I też pamiętajmy o tym, co zostało powiedziane tutaj przez koleżanki i kolegów, a więc o tym, że duża część kultury jest jednak utrzymywana w Polsce przez samorządy. Czy samorządy dostały jakąś formę wyliczenia i czy samorządy dzisiaj, w tej konkretnej sytuacji, w której są, są w stanie zmierzyć się realnie z tymi podwyżkami czy z tą propozycją, o której tutaj mówimy?

A gwoli ścisłości – w szczycie dziura vatowska ponad 24% w przypadku Platformy Obywatelskiej, w przypadku PiS – 4%. Trudno nie widzieć różnicy między 24 a 4. Dziękuję.

Przewodniczący poseł Janusz Cichoń (KO):

Dziękuję bardzo. Nie widzę więcej zgłoszeń, pani minister Bożena Żelazowska.

Poseł Janusz Kowalski (PiS):

Panie przewodniczący, jeszcze ja się zgłaszałem.

Poseł Piotr Gliński (PiS):

Pan poseł przecież się zgłaszał.

Sekretarz stanu w Ministerstwie Kultury i Dziedzictwa Narodowego Bożena Żelazowska:

Bardzo dziękuję, panie przewodniczący.

Przewodniczący poseł Janusz Cichoń (KO):

Bardzo proszę.

Sekretarz stanu w MKiDN Bożena Żelazowska:

Rozumiem, że ja mam teraz głos, panowie posłowie. Otóż rzeczywiście ludzie świata kultury nie mają „trzynastek”. Inne branże takie wynagrodzenie posiadają. Dlatego też zadaniem resortu kultury jest to, aby… Dobrze, że tę ustawę procedujemy. Wreszcie pra-

cownicy instytucji kultury dostaną trzynaste pensje i tutaj wszyscy jesteśmy absolutnie zgodni co do tego.

Natomiast jeśli ja słyszę od panów posłów z Prawa i Sprawiedliwości, że tegoroczny budżet na kulturę jest mniejszy, to pozwolę sobie z tym absolutnie nie zgodzić się, bo chcę wszystkich państwa poinformować, że w tym roku, po raz pierwszy do wielu lat, są środki z Krajowego Planu Odbudowy na inwestycje właśnie w kulturze. Już w pierwszej połowie roku zostały podpisane pierwsze umowy na bardzo duże pieniądze, które będą inwestowane w infrastrukturę kultury. Natomiast teraz – dosłownie chyba w zeszłym tygodniu – został ogłoszony program FEnIKS, który na ten rok przewiduje zwiększenie budżetu kultury o 800 mln zł. W roku przyszłym również będą to bardzo duże pieniądze.

I panowie nie mówcie tutaj populistycznie, że w tym roku środki na inwestycje w kulturze będą mniejsze. Oczywiście weryfikujemy te inwestycje, bo jeżeli pan poseł mówi o budowie opery królewskiej, to wiedzcie państwo, że ta opera miała powstać na terenie Łazienek Królewskich, gdzie teren jest objęty ochroną zabytków, więc może po prostu trzeba racjonalnie spojrzeć na te inwestycje w kulturze, ale środki będą. Dziękuję.

Przewodniczący poseł Janusz Cichoń (KO):

Dziękuję bardzo, pani minister. Pani Krystyna Skowrońska, pani przewodnicząca, bardzo proszę.

Poseł Krystyna Skowrońska (KO):

Jeżeli jesteśmy przy środkach na kulturę, to ja do pani minister mam pytanie czy Krajowa Rada Radiofonii i Telewizji przekazała pieniądze? Bo w kwietniu zaległość, która miała zostać przekazana tytułem abonamentu, nieprzekazane środki…Na piśmie poproszę.

Poseł Jacek Świat (PiS):

Może na temat?

Poseł Krystyna Skowrońska (KO):

A to pana boli?

Poseł Jacek Świat (PiS):

To, co my mówimy, to jest nie na temat.

Poseł Krystyna Skowrońska (KO):

Ale pana to boli? 150 mln zł i 70 mln zł na radio.

Przewodniczący poseł Janusz Cichoń (KO):

Dobrze. To nie było związane z tym projektem ustawy. Bardzo proszę uwagi do projektu ustawy. Pan poseł Piotr Gliński, bardzo proszę.

Poseł Piotr Gliński (PiS):

Dziękuję bardzo, panie przewodniczący. My jeszcze raz wyrażamy stanowisko poparcia dla tej nowelizacji ustawy z 1997 r.

Popieramy wzrost wynagrodzeń dla pracowników instytucji kultury. A wyjaśniając nieporozumienia, może brak wiedzy, co w przypadku wiceminister kultury nie jest najlepszą rekomendacją – oczywiście nie chodziło o to, że w tym roku zmniejszony jest budżet kultury, tylko o to, że jest zmniejszony w stosunku do planów i projektów. Budżet, który myśmy złożyli, przewidywał wzrost o 23%, a ten, który w tej chwili jest realizowany – 18%. Przy czym przesunięcia z inwestycji na inne wydatki były jeszcze głębsze. Czyli, krótko mówiąc, inwestycji w kulturze jest znacznie mniej.

Co do budowy polskiej opery królewskiej, to nie jest główny teren Łazienek Królewskich, pani generalna konserwator zabytków. I wszystkie uzgodnienia – także jeżeli chodzi o kwestie zabytkowe, przestrzenne – były już dokonane.

Sekretarz stanu w MKiDN Bożena Żelazowska:

Niezgodnie z prawem.

Poseł Piotr Gliński (PiS):

Mało tego, był już rozstrzygnięty międzynarodowy konkurs architektoniczny. Więc nie tylko państwo nie realizujecie bardzo ważnej inwestycji, ale także marnujecie środki publiczne, które już zostały wydane na to bardzo ważne przedsięwzięcie. Przypominam: zatrzymana została nie tylko polska opera królewska, ale także budowa narodowego muzeum techniki i muzeum historii naturalnej na błoniach Stadionu Narodowego. Nie zrobicie tam nic innego. Zanim to w cokolwiek przekształcicie i będzie robili inne rzeczy, to czas minie. Przez kilkadziesiąt lat były tam plany różnych inwestycji – nie zrobiliście nic. My przez trzy lata przygotowaliśmy projekt, zespoły, wszystko było przygotowane. Polska mogła mieć muzeum historii naturalnej – nie będzie miała.

Przewodniczący poseł Janusz Cichoń (KO):

Pan poseł Andrzej Kosztowniak.

Poseł Andrzej Kosztowniak (PiS):

Szanowni państwo, wydaje mi się, że rzeczywiście trochę odbiegamy od tematu dzisiejszego projektu ustawy.

Wróćmy jednak do wynagrodzeń i do wydatków osobowych, bo mówimy teraz o inwestycjach i OK, choć wydaje mi się, że KPO to jest dzisiaj taki wytrych, którym chcielibyśmy zasypać wszystkie nasze problemy na najbliższe kilkadziesiąt lat. Myślę, że część z nas nawet uwierzyła w to, że najbliższe kilka, kilkanaście, może kilkadziesiąt lat będzie finansowane z mitycznego KPO. Tak, szanowni państwo, nie będzie i chyba większość na tej sali znakomicie zdaje sobie z tego sprawę.

Ale do meritum tej ustawy – pani minister, mam nadzieję, że jest też przedstawiciel Ministerstwa Finansów. Proste, krótkie pytanie. Mówimy o wydatkach osobowych. I z jednej strony, czy nas na to stać, a z drugiej, czy informacja została przekazana do samorządu, czy zostało to policzone również dla samych samorządów? Bo wszyscy chcemy pomóc tej grupie zawodowej, ale pytanie jest o to, czy mamy na to dzisiaj pieniądze w budżecie choćby ministerstwa?

Przewodniczący poseł Janusz Cichoń (KO):

Dziękuję bardzo za to pytanie. Nie ma przedstawiciela Ministerstwa Finansów. Nie widzę go na tym etapie. Bardzo proszę, pan poseł Kowalski Janusz.

Poseł Janusz Kowalski (PiS):

Dziękuję, panie przewodniczący. W sumie ja panu bardzo serdecznie dziękuję, ponieważ odebrał mi pan głos i w tej chwili zaplanowałem właśnie dywanową kontrolę w Ministerstwie Finansów dotyczącą tego nieprawdziwego stwierdzenia, o którym pan przewodniczący powiedział, czyli przede wszystkim kreatywnej księgowości pana Domańskiego, który przyspieszył zwroty podatku VAT i między innymi spadek dochodów z VAT był…

Przewodniczący poseł Janusz Cichoń (KO):

A może pan nam zdradzić, co pan będzie na tym dywanie robił? Albo z tymi dywanami?

Poseł Janusz Kowalski (PiS):

Myślę, że przez miesiąc pan się przekona, że każde zabranie głosu Januszowi Kowalskiemu spowoduje dywanową kontrolę w Ministerstwie Finansów. Nie chcecie słuchać, to będziemy kontrolować. I z czego wy się śmiejecie? Śmiejecie się, bo zabieracie pieniądze Polakom, mafie vatowskie znowu dostają Eldorado, przyspieszacie proces hulania mafii vatowskich, opóźniacie wprowadzenie krajowego systemu e-faktur, to po pierwsze. A druga kwestia, odpowiadając na to…(*niesłyszalne*).

Przewodniczący poseł Janusz Cichoń (KO):

Panie pośle, jeszcze raz powtarzam…

Poseł Janusz Kowalski (PiS):

Może mi pan zabierać głos, nie ma problemu.

Przewodniczący poseł Janusz Cichoń (KO):

Dyskutujemy o ustawie, o dodatkowych wynagrodzeniach rocznych w kulturze.

Poseł Janusz Kowalski (PiS):

Jeżeli chodzi o wynagrodzenia, dziś Platforma Obywatelska na podkomisji w sprawie wynagrodzeń będzie mogła pokazać, jaki ma stosunek do jawności wynagrodzeń, między innymi w samorządach. Jeśli poprzecie nasze poprawki… (*niesłyszalne*)

Przewodniczący poseł Janusz Cichoń (KO):

Panie pośle, panie pośle, panie pośle. To nie jest temat dzisiejszych posiedzeń. Niech pan weźmie pod uwagę, że bierze pan dzisiaj udział w posiedzeniu Komisji Kultury i Środków Przekazu.

Poseł Janusz Kowalski (PiS):

To jest Komisja Finansów Publicznych. Ja rozumiem, że jeżeli pan Sowa mówi coś o wynagrodzeniach, to zachęcam do tego, żebyście poparli dzisiaj nasze poprawki, między innymi również po to, żeby…

Poseł Marek Sowa (KO):

Dwa miliony czterysta pięćdziesiąt trzy tysiące złotych w rok.

Poseł Janusz Kowalski (PiS):

Panie pośle, panie pośle, pan poprze nasze poprawki i Polacy się dowiedzą…

Poseł Marek Sowa (KO):

Dwa miliony czterysta pięćdziesiąt trzy tysiące złotych w rok. Dwieście tysięcy miesięcznie.

Poseł Anna Wojciechowska (KO):

A emeryt ma dwa tysiące.

Poseł Janusz Kowalski (PiS):

Polacy się dowiedzą, ile zarobił Donald Tusk przez pięć lat nic nie robienia. 8 mln zł – nie ma tego w oświadczeniu majątkowym Donalda Tuska.

Przewodniczący poseł Janusz Cichoń (KO):

Panie pośle, panie pośle… Dziękuję panu bardzo. Pan przewodniczący Zdrojewski bardzo proszę.

Poseł Krystyna Skowrońska (KO):

(*niesłyszalne*) Idiota widać.

Poseł Bogdan Andrzej Zdrojewski (KO):

Szanowni państwo, tytułem przypomnienia…

Poseł Janusz Kowalski (PiS):

Przepraszam bardzo, co pani powiedziała?

Poseł Krystyna Skowrońska (KO):

Ja do siebie powiedziałam.

Poseł Janusz Kowalski (PiS):

To proszę myśleć troszeczkę ciszej, dobrze?

Poseł Piotr Gliński (PiS):

Czy dobrze usłyszeliśmy, panie przewodniczący?

Głos z sali:

Źle.

Poseł Piotr Gliński (PiS):

Źle, tak?

Poseł Joanna Lichocka (PiS):

Ja usłyszałam, co pani przewodnicząca raczyła powiedzieć. Janusz, Komisja Etyki Poselskiej, masz świadków.

Przewodniczący poseł Janusz Cichoń (KO):

Bardzo proszę o wyciszenie rozmów.

Poseł Piotr Gliński (PiS):

Słowo „idiota" padło.

Przewodniczący poseł Janusz Cichoń (KO):

Pan przewodniczący Bogdan Zdrojewski, proszę bardzo.

Poseł Bogdan Andrzej Zdrojewski (KO):

Szanowni państwo, tytułem przypomnienia dwóch bardzo ważnych faktów.

Otóż, kiedy bardzo dawno temu podjęto decyzję o likwidacji „trzynastek" w bardzo wielu dziedzinach, te środki, które zostały wówczas zaoszczędzone, miały trafić do dwóch różnych źródeł. Częściowo trafiły, częściowo nie, w związku z tym należą się podziękowania pani poseł Zawiszy za podjęcie inicjatywy przygotowania tego wniosku, bo on jest nadrobieniem pewnej zaległości, wynikającej z kilku ważnych faktów.

Przypomnę również, że jeśli chodzi o domy kultury i biblioteki – bo tu mamy grupę największych ewentualnych beneficjentów – te wynagrodzenia należą do samorządów terytorialnych. I bardzo istotne jest ustalenie, kto będzie finansował skutki tego projektu i czy państwo będzie wspomagać samorządy w realizacji tego projektu. Dlatego też bardzo żałuję, że nie mamy dzisiaj opinii Ministerstwa Finansów do tego projektu wraz z określeniem tego jak będzie wyglądał podział środków finansowych, które, lekko mówiąc, są szacowane na poziomie 500–700 mln zł rocznie.

Mamy oczywiście troszeczkę czasu, ale pan Adrian Zandberg słusznie powiedział, żeby nie odsuwać tego zbyt daleko, bo „trzynastki" są oczywiście wypłacane po zakończeniu roku, ale warto powiedzieć jeszcze o jednym fakcie – otóż wynagrodzenia pracowników sektora kultury generalnie rzecz biorąc są niższe niż w pozostałych sektorach, w większości wypadków znacznie. Dlatego też ta dodatkowa strata, jakiej pracownicy sfery kultury doznają w wyniku braku „trzynastek", jest jeszcze bardziej dotkliwa. Bez wątpienia należy tę lukę, krótko mówiąc, wypełnić.

Natomiast bardzo istotne jest, żebyśmy otrzymali pełną wiedzę jak samorządy przygotowują się do tego wniosku, jak się na to zapatrują i jaki będzie podział środków finansowych w budżecie państwa, jeżeli chodzi o realizację tego zobowiązania. Z mojego punktu widzenia jest to bardzo ważne, aby ustawa nie obciążała wyłącznie samorządów skutkami regulacji płac dla sfery kultury. Dziękuję bardzo.

Przewodniczący poseł Janusz Cichoń (KO):

Pani przewodnicząca Lichocka jeszcze prosiła o głos.

Poseł Joanna Lichocka (PiS):

Tak, bo zanim pan przewodniczący Zdrojewski się wypowiedział, chciałam powiedzieć mniej więcej to samo.

Mnie w tym niepokoi bardzo to, że zajmujemy się projektem nie znając jego konsekwencji finansowych. Nie rozumiem, dlaczego tutaj nie mamy oceny Ministerstwa Finansów, jak ta poprawka – bardzo ważna, bardzo dobra; nie trzeba nad nią długo dyskutować, to jest jasne, że pracownikom kultury należy się takie samo traktowanie jak pracownikom sfery budżetowej i te „trzynastki" są ze wszech miar wskazane – będzie finansowana. Czy to samorządy będą tym obciążone, czy Ministerstwo Finansów przewiduje zwiększenie jakiejś kwoty, ponieważ to dotyczy jednak kilkudziesięciu tysięcy osób. To nie są bagatelne sumy, a też tych sum nie znamy.

W związku z tym troszkę jestem zaskoczona, że przy istotnym jednak projekcie nie mamy tutaj poważnego potraktowania przez przedstawicieli Ministerstwa Finansów. Bo rozumiem, że pani minister z Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego niekoniecznie musi znać te dane, choć, szczerze mówiąc, też chętnie zapytałabym, czy w resorcie kultury udało się przewidzieć, jakie to są sumy? I czy MKiDN w swoim budżecie przewiduje zwiększenie nakładów na poszczególne instytucje kultury? Ponieważ w tej chwili jest to działanie dosyć niemerytoryczne.

Wszyscy to popieramy, tylko ja bym chciała wiedzieć, jak to będzie wykonane, jakim to będzie obciążeniem finansowym. I naprawdę wyrazić zdumienie, że zarówno Ministerstwo Finansów, jak i Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego, dzisiaj nie podchodzi do tego projektu poważnie, ponieważ tych informacji nie mamy. Dziękuję.

Przewodniczący poseł Janusz Cichoń (KO):

Rzeczywiście nie mamy tych informacji, choć we wniosku są wyliczenia, które sprawiają wrażenie poprawnych. I szacowane koszty wprowadzenia tego rozwiązania w życie to jest trochę ponad 500 mln zł rocznie.

Jeszcze pani Gosek-Popiołek. Pani poseł, bardzo proszę.

Poseł Daria Gosek-Popiołek (Lewica):

Z racji na to, że tutaj pojawiła się troska o finanse samorządów, to chcę zwrócić uwagę, że są samorządy, które chcą inwestować w pracowników kultury i na przykład wypłacają takie „trzynastki" pod postacią rocznych nagród. Wobec tego mamy jeszcze do czynienia z taką niesprawiedliwością, że w niektórych gminach pracownicy są premiowani za dobrą pracę, a w gminach sąsiednich tego nie ma. Musimy więc zdecydowanie to ujednolicić. I rzeczywiście wielka szkoda, że nie ma nikogo z Ministerstwa Finansów, bo rozumiem symboliczną zgodę nad tym projektem, ale też potrzebujemy realnej odpowiedzi Ministerstwa Finansów co do tych kosztów.

Natomiast ja bym też tak szczerze powiedziała, że mam wrażenie, iż bardzo często opowieść o finansach samorządów służy do tego, żeby obcinać pieniądze ludziom kultury. Dziękuję.

Przewodniczący poseł Janusz Cichoń (KO):

Dziękuję bardzo.

Pani minister Bożena Żelazowska, bardzo proszę.

Sekretarz stanu w MKiDN Bożena Żelazowska:

Bardzo dziękuję. Panowie przewodniczący, szanowni państwo, raz jeszcze podkreślę, że bardzo się cieszę, że procedowana jest ustawa, która ma na celu podniesienie wynagrodzeń dla ludzi z sektora kultury.

Natomiast panie pośle Gliński, mam do pana prośbę. Proszę nie obrażać posłów ani z mównicy sejmowej, ani na Komisji Kultury i Środków Przekazu. Oni mają prawo wyrażać swoje opinie. Chciałabym też zapytać pana posła, bo w poprzednim rządzie był pan ministrem przez kilka lat – dlaczego wtedy państwo nie przedstawiliście takiego projektu ustawy? Ludzie świata kultury rzeczywiście na to czekali, bo niejednokrotnie o tym rozmawialiśmy.

Odpowiadając na państwa pytania, chcę państwu powiedzieć, że jako resort kultury mamy takie wyliczenia, jeśli chodzi o pracowników instytucji podległych ministerstwu.

Przewodniczący poseł Janusz Cichoń (KO):

To jest 100 milionów.

Sekretarz stanu w MKiDN Bożena Żelazowska:

Koszt roczny wynagrodzeń dla pracowników podległych Ministerstwu Kultury i Dziedzictwa Narodowego to byłoby 90 mln zł. Natomiast jeśli chodzi o instytucje, dla których organem prowadzącym jest samorząd, w całym kraju jest to koszt około 700 mln zł. Jeżeli chodzi o pracowników podległych Ministerstwu Kultury i Dziedzictwa Narodowego będziemy się starali i takie pieniądze wygenerujemy, ale jeżeli chodzi o sektor samorządowy to rzeczywiście tutaj potrzebna jest praca wspólnie z Ministerstwem Finansów. Bardzo dziękuję.

Przewodniczący poseł Janusz Cichoń (KO):

Dziękuję bardzo, pani minister. Pan poseł Piotr Gliński, bardzo proszę.

Poseł Piotr Gliński (PiS):

Muszę się odnieść do tego, co powiedziała pani minister. Nie miałem żadnych intencji obrażania kogokolwiek. Jeżeli pani tak to odczuła, to zawsze mogę przeprosić, chociaż faktycznie od pięciu miesięcy jesteśmy – między innymi także przez pani resort – obrażani w sposób absolutnie skandaliczny i wychodzący poza standardy w demokracji akceptowalne.

Ale odnośnie do tego, co resort zrobił: w ciągu ośmiu lat – obok siedzi dyrektor Departamentu Finansowego MKiDN, który przez osiem lat pracował ze mną, z poprzednikami, mam nadzieję, że jeszcze jakiś czas będzie w ministerstwie pracował – wzrost budżetu

Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego był bezprecedensowy, o 112% plus plan 23% na 2024 r. Budżet wzrósł o 112% w ciągu ośmiu lat i wzrosły także uposażenia ludzi kultury. Nie było nigdy takich wzrostów wynagrodzeń i takiego wzrostu budżetu. Panie przewodniczący, bo pan…

Przewodniczący poseł Janusz Cichoń (KO):

Jesteśmy na Komisji Finansów Publicznych. Pan, panie ministrze, mówi o nominalnych wzrostach przy gigantycznej inflacji i z wzrostem gospodarczym z jakim mieliśmy do czynienia.

Poseł Piotr Gliński (PiS):

Jak by pan był łaskaw mi nie przerywać… Rozumiem, że dla państwa jest to niewygodne, ale taki wzrost faktycznie był i nigdy przedtem tego nie było. Opinia publiczna powinna się o tym dowiedzieć. Wiem, że was to denerwuje i przerywacie. O 112% wzrósł budżet Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego. Za pana ministra Zdrojewskiego – sprawdziłem, bo kiedyś o tym rozmawialiśmy – wzrost faktycznie był dość duży i wynosił 73 %. Ale to nie jest to samo, tym bardziej, że i wtedy była inflacja przez 8 lat, i teraz była inflacja, zwłaszcza putinowska inflacja, która nie była niczym przyjemnym. Więc takie są fakty. Dziękuję bardzo.

Przewodniczący poseł Janusz Cichoń (KO):

Dziękuję bardzo. Nie ma niestety przedstawiciela ministra finansów. Wiem tylko, że opinia do tego projektu i jego analiza wymaga konsultacji ze wspólną Komisją rządu i samorządu, i będziemy musieli poczekać na wynik tych konsultacji.

Stwierdzam zakończenie pierwszego czytania. Szczegółowe rozpatrzenie ustawy odbędzie się po uzyskaniu opinii rządu w tej sprawie.

Zamykam posiedzenie Komisji. Informuję, że protokół posiedzenia z załączonym pełnym zapisem jego przebiegu będzie wyłożony do wglądu w sekretariatach Komisji w Kancelarii Sejmu. Dziękuję bardzo.